

MILJÖUTSKOTTETS BETÄNKANDE 5/2001 rd

Regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av miljöskyddslagen och 48 kap. 1 § strafflagen

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 15 maj 2001 en proposition med förslag till lagar om ändring av miljöskyddslagen och 48 kap. 1 § strafflagen (RP 76/2001 rd) till miljöutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringssekreterare Mika Seppälä och överinspektör Else Peuranen, miljöministeriet
- lagstiftningsrådet Eija Siitari-Vanne, justitieministeriet

- konsultative tjänstemannen Seppo Oikarinen, handels- och industriministeriet
- diplomingenjör Eliisa Irpola, Finlands miljöcentral
- direktör Heikki Salonen, Säkerhetsteknikcentralen
- avdelningschef Jukka Luokkamäki, Industrins och Arbetsgivarnas Centralförbund
- ingenjör Tapio Karvinen, Kylfirmornas Förbund i Finland rf
- ombudsman Markku Asikainen och diplomingenjör Pertti Hakala, Kylföreningen i Finland rf.

PROPOSITIONEN

Propositionen gäller de nationella lagstiftningsåtgärder som förutsätts i EU-förordningen från 2000 om ämnen som bryter ner ozonskiktet. Regeringen föreslår att miljöskyddslagen ändras så att hänvisningarna till den upphävda EU-förordningen från 1994 om ämnen som bryter ned ozonskiktet ersätts med hänvisningar till den nya förordningen. Den behöriga myndigheten enligt förordningen skall vara Finlands Miljöcentral. Lagen kompletteras med en paragraf om anläggningar innehållande kylmedier eller lösningsmedel, om behörigheten för personal som servar släcknings- och brandbekämpningsutrustningar och om fullmakt att utfärda förordningar som

preciserar verkställigheten. Paragrafen skall också gälla servicen på kylaggregat innehållande fluorkolväten. Dessutom preciseras bestämmelserna om förvaltningstvång och tillsynsmyndigheter i miljöskyddslagen. Straffbestämmelsen i miljöskyddslagen och bestämmelsen om miljöförstöring i strafflagen skall också hänvisa till den nya förordningen.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt sedan de har antagits och blivit stadfästa. Regeringen föreslår emellertid att 108 a § 1 och 2 mom. miljöskyddslagen skall träda i kraft särskilt genom förordning.

UTSKOTTETS STÄLLNINGSTAGANDEN

Motivering

Faktorer som talar för lagförslagen

Av de orsaker som nämns i propositionen och med stöd av erhållen utredning finner utskottet de föreslagna lagändringarna behövliga. Utskottet tillstyrker dem med vissa små justeringar.

Lag om ändring av miljöskyddslagen

Utskottet föreslår att 87 § 3 mom. preciseras så att den kommunala miljöförvaltningsmyndighetens befogenheter att utfärda förbud mot användning av en anläggning uttryckligen bara skall gälla enskilda fall. Som regeringen formulerat bestämmelsen framgår det inte klart om den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten också kan utfärda ett allmänt förbud mot att använda anläggningen. Enligt motiveringen till paragrafen har detta inte varit avsikten.

I miljöskyddslagens 108 a § 2 mom. föreskrivs att verksamhetsidkaren för övervakningen skall göra en anmälan till Säkerhetsteknikcentralen om vilken behörighet den ansvarige och hans underlydande har. Utskottet finner det inte motiverat att anmälningen också skall gälla den ansvariges underlydande. Om alla underlydande registreras uppstår ett alltför tungrovt myndighetsförfarande inom övervakningen. Enligt erhållen utredning räcker det för övervakningen att en anmälan görs om den ansvarige och att denne i sin tur känner till sina underlydandes behörighet och vid behov kan redogöra för den.

På grundval av det ovan sagda föreslår utskottet att skyldigheten att göra en anmälan om de underlydande stryks i 2 mom. och att 3 mom. 4

punkten kompletteras med en bestämmelse om att närmare bestämmelser om övervakningen av underhållsverksamhet kan utfärdas genom statsrådsförordning. Bemyndigandet ger rätt att genom förordning bestämma att en utredning om kompetensen eller någon annan utredning om att verksamheten är lagenlig skall lämnas till övervakningsmyndigheten.

Utskottet föreslår att 2 mom. i miljöskyddslagens ikraftträdelsebestämmelse ändras så att det direkt anges att behörigheten och anmälningskyldigheten enligt 108 a § skall tillämpas från ingången av 2002. Detta för att lagen inte genom förordning skall träda i kraft stegvis.

I samband med behandlingen av lagförslaget har utskottet blivit uppmärksamgjort på att de i lagen avsedda årliga inspektionerna lämpligen kunde kombineras med årsservicen av anläggningarna. Utskottet finner ett sådant förfarande motiverat.

Lag om ändring av 48 kap. 1 § strafflagen

Utskottet föreslår att ordet allmänna stryks i uttrycket "allmänna bestämmelser" i 2 punkten. Bestämmelser som utfärdas med stöd av miljöskyddslagen är allmänna bestämmelser och detta behöver inte nämnas särskilt i lagtexten.

Förslag till beslut

Med stöd av det ovan anförda föreslår miljöutskottet vördsamt

att lagförslagen godkänns med ändringar (Utskottets ändringsförslag).

Utskottets ändringsförslag

1.

Lag

om ändring av miljöskyddslagen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i miljöskyddslagen av den 4 februari 2000 (86/2000) 17 § 2 mom.,

ändras 22 § 2 mom. och 87 § och 116 § 2 mom. 3 punkten, samt

fogas till 20 § ett nytt 3 mom. och till lagen en ny 108 a § som följer:

20 och 22 §
(Som i RP)

87 §

*Beslut om förbud eller åläggande beträffande
ämnen, preparat, produkter, anläggningar och
maskiner*

(1 och 2 mom. som i RP)

Finlands miljöcentral beslutar om i 1 eller 2 mom. avsett förbud eller åläggande när överträdelsen gäller Europaparlamentets och rådets förordning om ämnen som bryter ned ozonskiktet, en förpliktelse enligt 108 a § eller en förordning av statsrådet utfärdad med stöd av 15 § för att skydda ozonskiktet eller 108 a §. Förbud mot användning av en *enskild* anläggning som strider mot bestämmelserna eller åläggande att uppfylla underhållsskyldighet ges dock av den tillsynsmyndighet som avses i 22 § 1 mom.

108 a §

Särskilda bestämmelser för att förebygga utsläpp av ämnen som bryter ned ozonskiktet

(1 mom. som i RP)

Den verksamhetsidkare som bedriver underhållsverksamhet eller hantering av ämnen skall

utse en ansvarig som skall vara i huvudsaklig anställning hos den ifrågavarande verksamhetsidkaren. Verksamhetsidkaren skall dessutom ha sådana anläggningar och redskap som förutsätts för tillbörlig underhållsverksamhet. Verksamhetsidkaren skall för övervakningen göra en anmälan till Säkerhetsteknikcentralen om vilken behörighet den ansvarige (*utesl.*) har samt om verksamhetens karaktär och om arbetsredskapen.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs om (1—3 punkten som i RP)

4) övervakningen av de *anläggningar och den serviceverksamhet som avses* i denna paragraf (*utesl.*).

(4 mom. som i RP)

116 §
(Som i RP)

Ikraftträdelsebestämmelsen

(1 mom. som i RP)

Skyldigheterna enligt 108 a § 1 och 2 mom. gäller från ingången av 2002.

(3 mom. som i RP)

2.

Lag
om ändring av 48 kap. 1 § strafflagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i strafflagen av den 19 december 1889 (39/1889) 48 kap. 1 § 1 mom. sådant det lyder i lag 112/2000, som följer:

48 kap.

Om miljöbrott

1 §

Miljöförstöring

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet
(1 punkten som i RP)

2) framställer, överlåter, transporterar, använder, behandlar eller förvarar ett ämne, ett fabrikat eller en produkt eller använder en anordning i strid med (*utesl.*) bestämmelser som har utfärdats med stöd av miljöskyddslagen (86/2000) eller i strid med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2037/2000 om ämnen som bryter ned ozonskiktet eller en bestämmelse som nämns i 60 § 1 mom. avfallsla-

gen (1072/1993) eller bestämmelser som har utfärdats eller särskilda föreskrifter eller förbud som har meddelats med stöd av avfallslagen eller som försummar sin skyldighet enligt avfallslagen att ordna avfallshantering, eller

(3 punkten som i RP)

så att gärningen är ägnad att förorena eller skräpa ned miljön eller förorsaka fara för hälsan, skall för *miljöförstöring* dömas till böter eller fängelse i högst två år.

Ikraftträdelsebestämmelsen

(Som i RP)

Helsingfors den 1 juni 2001

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Pentti Tiusanen /vänst
vordf. Tytti Isohookana-Asunmaa /cent
medl. Christina Gestrin /sv
Rakel Hiltunen /sd
Susanna Huovinen /sd
Tarja Kautto /sd
Riitta Korhonen /saml

Esko Kurvinen /saml
Kari Kärkkäinen /kd
Jari Leppä /cent
Rauha-Maria Mertjärvi /gröna
Säde Tahvanainen /sd
Pia Viitanen /sd.

Sekreterare vid behandlingen i utskottet var
utskottsrådet Salme Kandolin.